

ДЭВРЛГҮН

Маньгълуртнь орсмуд Нарвур дэврлгъ кев. Гурвин колоннар дэврлгъ кецхэв.

☆ С. АЛЕКСЕЕВИН „Болшгоньчнь болдг“ гидг дегтрэс. Орчулснь Лорджин Б. зургудинь Будников Н. зурсми.

☆ Теднэс түрунькнь Наров деер байсн усчдг такт гатлчкад, гол шива хойрин хоорндк нэрхн цолар йовдж йовла.

Хойрдгчнь—бргн сдбгяр, нурсн эрсин бргн цоорха халэггяд йовб. Энунд преобразенцир йовла. Халгын угагяр, буугъан уралан збрулчкэд, тагчк, шорар даяллхяр збрдж йовцхала.

Гурвдгч колонн Нарвин бндр эрсур дэврлгъ кехяр йовла. Салдсмуд, гингн болх гиггяд хаалгын даальнэгудан хошдан үлдэчкэд, давшурмуд болн дегэс авч йовцхала. Нарвин эрсур дэврлгынд Бабат Барабык бас йовла.

Түрүлэд церг, даяч тугмудан делсгсн, дигтэ эрдэдрн үрвдж йовла. Салдсмудин ишкдлин аю лахад

кенъкргч төвэр цокдж йовла. Дакад кенъкргин дун шулудад, күрджннэд ирв. Салдсмудин йовдл шулудад, дакад гүүлдв, орсин церг кевтэн, негл тенгсн дэрган мет, юмнд намшршго кевяр шиваггүр тунгтв.

Шведмүд эклэд хав. Товмуд шива дотрас, ивангородск бндр эрсэс Наров деегүр хацхав. Швед салдсмуд эвтэ гидгяр, сүркэ кевяр ноолдв. Гар бэрлдсн сүркэ зодлданур нүрлдв. Тенд, Гонор гидг шиван бндр эрсднь дэврлгнэ давшур тавцхэв, дэврлгъ кеджэх улсин толгъа деер чолуд асхрад, шатджах мокн гал шилшнэгяр гилвкдж цацгдалд баанэ.

Кбйрдж кббстсн мбртэ генерал Горн шива дотраггүр хурдлулад баанэ.

—Шведмүд, шведмүд, Шведин туурмджиг бича гутай! Шведмүд, уралан!—гидж тер хаякрнэ.

Орсмудин дэврлгн юмн болсн уга. Эрсин орад күр-

сн бийнь, салдсмуд тесдж чадсн уга. Дэврлгъ кеггячнр хооран цухрв. Цугъарала хамдан Барабык чигн хооран гүүдж гарв. Агчмин тагчкиг гентки кенъкрг цоксн дун эвдв. Эн—Барабык эврэннь кенъкрган цоксн баадж. Аргүл, кенъкргиннь дууна айсар эн шиван эрст ббрддж ирд, давшурар ббдэн гарв. Шведмүд алнэтрв. Тедн хахасн ааггяд, эн збргм күүг халалдв. Барабык кенъкрган цокн, давшурар ббдлв. Гентки цуггяр уумад, кбндрлдэд одв. Орсмуд даки дэврлгнүр орлдв. Даки хасн дуд гарлдв, чолуд нислдв, мокн турглв. Болв ода орсмудиг зогсадж болшго болв.

Барабык шиван эрс деер гарчкв. Тбгальнь сумд ишкрлдэд баанэ, Бабатин тиирцигинь бсргэд оркв, шатджах мокнас кафгань уньггдв. Болв эн амгин бндр деер зогсчкад, кенъкрган цокад баав.

—Тра-та-та! Тра-та-та!—

гисн а шива деегүр тарв. Кенъкргин аала харуцсн мет, тендэс, эрсин цаад бийэснь, генерал Горна ббрк дун сонгсгдв.

—Шведмүд, деелс бурхна тблэ, королин тблэ, уралан, шведмүд!

Болв оратдж одв. Эрсин цоорхаггяр орсмуд тасрад орцхав. Орсмуд эрсиг эзлв. Эдн улм-улм оли болад ирв.

Деер, урдк кевярн Барабык зогса, баасн чидларн кенъкрган цокад баанэ. Дакад Барабык кенъкрган нургындан үрчкэд, докуринь бусдэн хавчулчкад, буугъан шуурч авад, шатджах фтананнь хормаггыннь эдгдгдлж авчкад, дорагшан гэрэдэд буув.

Орсмуд Нарвур шургьад орцхав. Дора, Горна дун.

—Шведмүд, шведмүд, танд му нерн, шведмүд, гидж донггдлв.

Реданторин орчд Б. А. Сангаджиов.